

Datum: 16. 12. 2019

**TRGOVINSKA
ZBORNICA SLOVENIJE**
Slovenian Chamber of Commerce

Dimičeva ulica 13, SI-1000 Ljubljana
t: +386 1 58 98 212, +386 1 58 98 213
f: +386 1 58 98 219
e: info@tzslo.si, www.tzslo.si

ID številka za DDV: SI67994598
Številka TRR: SI56 0313 8100 0518 803

Vprašanje:

Na vas se obračam z vprašanjem kako pravilno obračunati in poročati davek na dodano vrednost za naslednjo situacijo.

Podjetje, ki je Slovenski davčni zavezanec (oseba A) **se ukvarja z odkupom terjatev** in je v svojem poslu odkupilo terjatev Slovenskega podjetja (upnika-oseba B), tudi davčnega zavezanca. Dolžnik v tem pogodbenem razmerju je Hrvaško podjetje (oseba C), tudi davčni zavezanec.

Stranke v pogodbenem razmerju so:

Prezemnik terjatve (faktor-oseba A): Slovensko podjetje - davčni zavezanec

Prvotni upnik (Oseba B): Slovenski podjetje - davčni zavezanec

Dolžnik (Oseba C): Hrvaško podjetje - davčni zavezanec na Hrvaškem

Vsebina odkupa terjatve je bila opravljena storitev za Hrvaško podjetje (dolžnik).

(Prva transakcija):

Podjetje - prvotni upnik (**oseba A**), je izdalo račun Hrvaškemu (**osebi C**) podjetju za svojo storitev in na njem upoštevalo 1.odstavek 25.člena ZDDV-1 in poročalo o dobavi storitev v druge države članice EU.

V naslednjem koraku je Slovensko podjetje (prevzemnik terjatve- oseba B), davčni zavezanec, odkupil zgoraj omenjeno terjatev in dolžniku (druga transakcija) - Hrvaškemu podjetju (osebi C), odobrilo popust za njegove stroške preknjižbe obveznosti do dobavitelja v višini 0,5% dolgovane vrednosti (tretja transakcija).

Za ta popust je Hrvaškemu podjetju (dolžniku) izdalo dobropis, ki je zmanjšal dolg do prevzemnika terjatve.

Prvotnemu upniku B-ju, je oseba A zaračunalo provizijo odkupa terjatev, ter obračunalo 22% ddd (druga transakcija).

Zaradi poročanja in pravilnega obračunavanja ddd-ja me v tej točki zanima vaše mnenje ali je dani popust Hrvaškemu podjetju dejansko opravljena storitev Hrvaškemu davčnemu zavezancu, ki je v tem primeru izkazana v negativnem znesku, v obliki dobropisa. Posledično v tej situaciji naletim pri oddaji DDV-O in RP-O na negativne opravljene storitve v drugo državo članico, saj je Hrvaškemu podjetju izdan samo dobropis za popust in ni običajne situacije najprej izdaja računa in kasneje zmanjšanje z dobropisom.

Ker RP-O poročanje z negativnim predznakom ni možno me zanima, kako lahko v tej situaciji pravilno opredelimo ta dani popust. **Skladno s to opredelitvijo me zanima po katerem členu zakona bi se ta popust obravnaval in posledično, v katere rubrike v DDV-O obrazcu bi spadal.**

ODGOVOR:

(Skladno s pripravo odgovorov v sodelovanju s programskim partnerjem za davčno področje, TZS za pravilnost odgovorov ne odgovarja.)

Odgovor je na podlagi preučitve zgornjega vprašanja in sicer, kako bi z vidika ZDDV-1, opredelili transakcijo, ki smo jo poimenovali »druga transakcija«.

Zakoni na področju obdavčenja določajo, da je potrebno razlagati davčna pravila skladno z načelom vsebina pred obliko. Povedano drugače, je potrebno za pravilno DDV obravnavo najprej preučiti naravo

druge transakcije. V vprašanju primeroma ni navedeno ali gre pri odkupu terjatve za dejanski («ne-povraten») odkup oz. odgovor zaradi vpogleda v vse listine oz. pogodbe ni mogoč zaradi dejstva, da iz vprašanja ni mogoče razbrati dejanskih pogodbenih odnosov med A, B in C.

Zato bomo odgovorili načelno, kar pomeni, da bomo predpostavljali, da je FAKTOR dejansko odkupil terjatev in da z odkupom oseba B nima več nobenih obveznosti – tudi če oseba A plačila od osebe C, na podlagi odkupljene terjatve, ne bi prejela.

Skladno z določili Obligacijskega zakonika in prakse na področju odkupov terjatev oz. faktoringa, gre za posel, ki je povezan s t.i. financiranjem poslovanja poslovnih subjektov. Faktor je praviloma finančni posrednik, ki zagotovi likvidna sredstva za odstopnika terjatve.

Načeloma velja, da FAKTOR, ki zakonito, na podlagi pogodbe, pridobi pravice iz naslova terjatve iz prve transakcije iz vprašanja, pridobi dejansko vse (tudi postranske pravice¹) pravice, povezane s terjatvijo. Kako se torej obravnava, z vidika ZDDV-1, enostranski delni odstop pravice do plačila, lahko razložimo s primerom, kako bi se obravnavala obravnavana transakcija v primeru, če bi imeli naslednji primer:

Podjetje Z terja denar od podjetja L iz naslova asignacije, terjatev pa ima izkazano do osebe T. Ali imata oseba A in L sploh odnos, ki se z vidika ZDDV-1 obravnava kot obdavčljiva transakcija? Po našem razumevanju ZDDV-1, v navedeni transakciji ni mogoče zaslediti elementov za t.i. obdavčljivo transakcijo, saj oseba A in C sploh nista sklenili nobenega »posla«, posledično pa tudi ne gre za transakcijo v smislu ZDDV-1 (izvedba plačila ni transakcija).

S pomočjo logične razlage, ki je prikazana v zgornjem primeru, lahko zaključimo, da tudi t.i. druga transakcija (v primeru plačila celotne terjatve, skupaj z morebitnimi stranskimi pravicami) iz vprašanja nima izpolnjenih elementov, da bi transakcijo obravnavali kot t.i. DDV transakcijo. Pravilen in točen odgovor za vaše vprašanje je potrebno ugotoviti na podlagi vpogleda v celotno dokumentacijo.

Seveda pa se postavlja vprašanje, kako se z vidika ZDDV-1 obravnava druga transakcija iz tega vprašanja v delu »popusta« oz. odobritve znižanja zaradi domnevnih stroškov preknjižbe.

Po našem mnenju gre v tem primeru lahko za t.i. odstop pravice oz. delni odpust pravice, kar pa sodi v t.i. polje obdavčljivih transakcij, z vidika ZDDV-1.

Zakon v tem delu (odstop premoženjske pravice²) določa, da gre pri odstopu (v znesku odobrenega znižanja) dejansko za DDV transakcijo in sicer za transakcijo, ki je obdavčena, skladno z določilom 14. člena ZDDV-1. Kraj obdavčitve se, za del odstopljene premoženjske pravice določi skladno z določilom 25. člena ZDDV-1.

Vir: Povzeto po odgovoru programskega partnerja Taxin d.o.o, december 2019

¹ Stranske pravice: pravica do prednostnega plačila, hipoteka, zastava, pravica iz pogodbe s porokom, pravica do obresti, pogodbene kazni itd...

² Premoženjska pravica je tako pravica, ki je prenosljiva in katere vrednost je mogoče izraziti v denarju.